

Asia: VN/32728/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lakiesityksellä olisi merkittäviä vaikutuksia UPM-konsernin (jäljempänä ”UPM”) toiminnalle Suomessa. UPM-konsernissa sähköä myydään markkinoille UPM Energy Oy:n kautta. Konsernissa muut yhtiöt tuottavat myös itse sähköä ja käyttävät sähköä teollisuustoiminnassaan. Pidämme ymmärrettävänä, että sähkönhinnan nousun vaikutuksia vaikeimmassa asemassa oleville kotitalouksille pehmennetään valtion toimilla.

o Suunniteltuun veromalliin sisältyy useita puutteita, koska se ei ole Euroopan neuvoston asetuksen mukainen. Laadukas lainvalmistelu edellyttäisi perusteellisen vaikuttavuus- ja perustuslainmukaisuuden arvioinnin. Veromalli olisi muutettava neuvoston asetuksen tarkoituksen mukaiseksi. Jos Suomen veromalli eroaa muissa EU-maissa sovellettavasta neuvoston asetuksesta, on veromallin mahdollinen syrjivyyden huomioitava muilla tavoin.

o Veromalli ei kohdistu sodasta aiheutuneisiin ylituottoihin, vaan se johtaa normaalitason tuottojen verottamiseen ylisuurella verokannalla. Malli johtaa 53 %:n verokantaan myös energiakriisiä edeltävillä sähkön hinnoilla. Suomen sähkön hinta on voimakkaasti riippuvainen säästä, jolloin ensi vuoden sähkön hinta voi myös toteutua merkittävästi arvioitua alemmalla tasolla.

o Vero on syrjivä, koska se ei huomioi erilaisia liiketoimintamalleja. Se kohdistuisi esimerkiksi ankarasti niihin, joilla valtaosa pääomista on ns. Mankala-yhtiöissä. UPM Energy tuottaa 90 % myymästään sähköstään Mankala-yhtiöiden kautta, jolloin UPM Energy joutuu tuottovertailussa epäedullisempaan asemaan vain yritysraakenteen johdosta.

o Mikäli luonnoksen mukainen veromalli kuitenkin toteutetaan, tulee veromallin ns. kohtuullista tuotto prosenttia verrata menneeseen tuottotasoon yhtiökohtaisesti tai 5 %:n rajaa on nostettava huomattavasti. Esitetty 5 %:n raja ei ole riittävä kattamaan tosialliset oman pääoman tuottovaatimukset ja investointien normaalit tuotto-odotukset.

o Sisäisen sähköliiketoiminnan määritelmä tulee korjata, koska luonnoksessa oleva määritelmä syrjii eri toimijoita sattumanvaraisesti pelkän konsernirakenteen erilaisuuden vuoksi. Esitys ei huomioi tilanteita, joissa sähköntuotannon ja -kulutus ovat eri konserniyhtiöissä, joten sisäisen sähköliiketoiminnan tarkastelu on sallittava konsernitasolla.

o Neuvoston asetuksen mukaan ylijäämätuoton veroa sovelletaan vain ajalla 1.12.2022 – 30.6.2023. Suomen esitys lähtisi siitä, että veroa peritään koko vuodelta 2023. Lakiesitystä olisi korjattava siten, että se täyttää neuvoston asetuksen ajallisen ja euromääräisen rajoituksen.

o Investoinnit päästöttömään energiantuotantoon ovat keskeisin tapa varmistaa omavaraisuus ja kohtuuhintainen energia kuluttajille. Investoijille toimintaympäristön ennakoitavuus, vakaus ja investointikriteerien selkeys ovat äärimmäisen tärkeitä. Investoinnit ovat pitkäkestoisia ja riskipitoisia hankkeita, eikä niiden vakautta tulisi horjuttaa äkillisillä toimilla. Veromalli ei täytä investoijien vaatimuksia, koska malli luo epävarmuutta. Se esiteltiin vasta joulukuussa 2022 ja johtaisi voittojen verottamiseen jo tilikaudella 2023.

1. Lainvalmistelu on ollut puutteellista eikä suunniteltu veromalli täytä neuvoston asetuksen ja Suomen perustuslain vaatimuksia

Euroopan neuvoston asetuksen tarkoitus ja hallituksen esityksen veromalli

Hallitusesitysluonnoksen valmisteluun on johtanut Euroopan neuvoston nk. tuottokattoasetus (EU) 2022/1854 ("Neuvoston asetus" tai "asetus") ja myös syksyn 2022 talousarvioneuvotteluissa sovittu sähköntuottajien windfall-voittojen verotusta koskevan sääntelyn selvitys.

Neuvoston asetuksen tarkoitus on, että asetuksella kerätään sähköalan toimijoilta 180 €/MWh tuottokaton ylittävä tuotto ja kohdennetuilla toimilla kaikki tämä kerätty ylijäämätuotto siirrettäisiin kotitalouksille ja pk-yrityksille heidän sähkölaskuistaan aiheutuvien maksuvaikeuksien estämiseksi. Nyt hallituksen esityksessä suunniteltu veromalli perustuu sähköliiketoiminnan tuloksen verottamiseen, eikä siten ole lähtökohdiltaan asetuksen mukainen. Asetuksen artiklan 8 mukaan jäsenvaltiot voivat kansallisesti poiketa ylijäämätuoton laskentaan perustuvasta asetuksen asettamasta tuottokatosta, mutta artiklan 8 kohdan 2 mukaan jäsenvaltion poikkeavat toimet

edellyttävät, että ne eivät saa vaarantaa investointisignaaleja ja jäsenvaltion tulee varmistua, että investointi- ja toimintakustannukset katetaan.

Suunniteltu Suomen veromalli poikkeaa asetuksessa esitetystä tuottokatosta ja ylittää asetuksessa esitetyt toimenpiteet. Käytännössä Suomen veromalli johtaa tilanteeseen, jossa sähköyhtiöiden normaalituottoja verotettaisiin kireällä 53 % verokannalla riippumatta siitä, onko tähän tuottoon pääsemiseksi peritty sähkönhinta ollut yli 180 €/MWh. Kuten jäljempänä esitämme myös sähköliiketoiminnan oman pääoman tuotto on historiassa ollut merkittävästi korkeampi kuin viisi prosenttia.

Verotuotto- ja vaikuttavuusarvioinnin puutteet

Vaikuttavuusarvioinnissa on todettu, että suunnitellun Suomen veromallin seurauksena sähköalan toimijoilta odotetaan kerättävän lisäveron tuottona 0,5 – 1,3 miljardia euroa. Esityksessä ei ole lainkaan pyritty laskemaan sitä, millainen verotuotto neuvoston asetuksen mukaisella tuottokatolla olisi saatu kerättyä. Lisävero kattaisi todennäköisesti moninkertaisesti sen, mitä asetuksen mukaan tulisi kerätä. Siten esitysluonnos ei ole neuvoston asetuksen tarkoituksen mukainen.

Hallituksen esitysluonnoksessa ei ole tehty asetuksen mukaista vaikuttavuusarviointia siitä, miten sähköalan toimijoilta kerätyt lisäverotulot annetaan tukena kotitalouksille ja pk-yrityksille. Neuvoston asetuksen artiklan 10 mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki markkinatulojen ylärajan soveltamisesta saatavat ylijäämätulot käytetään sellaisten sähkön loppuasiakkaita tukevien toimenpiteiden rahoittamiseen, joilla lievennetään korkeiden sähkönhintojen vaikutusta kyseisiin asiakkaisiin. Ainoastaan KELA:n sähkötuki (85 milj. euroa) on luonteeltaan sellainen, jossa maksetaan suoraan kotitalouksille sähkölaskusta aiheutuvia kuluja. Muut hallituksen esitysluonnoksessa mainitut tukitoimet helpottavat laajasti eri tahoja eivätkä ole siten kohdennettuja tukimuotoja.

Käsityksemme mukaan useat EU-maat ovat suunnittelemassa neuvoston asetuksen mukaista toimeenpanoa. Suomen asetuksesta eroava veromalli voi johtaa täysin epäneutraaliin tilanteeseen, kun ehdotetussa veromallissa 33 %:n suuruinen lisävero tulee maksaa, vaikka sähkönhinta ei edes saavuttaisi 180 €/MWh tasoa ensi vuonna.

Perustuslain ja EU-oikeuden mukaisuuden arviointi

Mikäli Suomessa poiketaan asetuksessa esitetystä ja ylitetään asetuksessa esitetyt toimenpiteet, jotka johtavat rajoitetulle joukolle yrityksiä ylimääräisen veron kantamiseen, kyse on uuden,

kotimaisen verolain säätämisestä. Tällöin ei saa ohittaa verolain säätämiseen liittyvää perustuslain mukaisuuden selvitystyötä, jossa tulee arvioida mm. omaisuudensuojaa, yhdenvertaisuutta, elinkeinonharjoittamisen vapautta sekä veron kantamisen suhteellisuutta.

Perustuslain 15 § suojaa omaisuutta. Esitysluonnoksessa ehdotetun voittoveron verotettavan tulon laskentatapa ja 33 prosentin veroprosentti johtavat siihen, että kyseessä on hyvin ankara vero. Huomioiden lakiesityksen taannehtivuus, verovelvollisilla ei ole mahdollisuutta huomioida veroa toiminnassaan. Esitetyllä verolla on näin ollen konfiskatorisia elementtejä, ja se loukkaa perustuslaissa taattua omaisuudensuojaa. Näin on erityisesti nyt, kun esitetty vero ei millään tavalla huomioi aikaisempien vuosien normaalituottojen tasoa, joka käytännössä tulisi veron piiriin ylituoton ohella.

Hallituksen esityksen sisältö huomioiden UPM tulisi olemaan yksi merkittävimmistä sähköalan voittoveron maksajista. Hallituksen esityksen mukainen vero kohdistuu kevyemmin niihin yrityksiin, joilla tuotantovälineet ovat niiden omassa taseessa. Lisäksi verotettavan tulon määrään on mahdollista saada lisähuojennusta vain niissä tapauksissa, joissa sähköntuotanto ja sen käyttö on keskitetty samaan yhtiöön.

Perustuslain 6 §:ssä säädetään yhdenvertaisuudesta lain edessä. Lainkohta sisältää myös määräyksen syrjinnän kiellosta. Epäsuoran syrjinnän käsite kattaa tilanteet, joissa näennäisesti neutraali käytäntö johtaa syrjivään lopputulokseen. Perustuslakivaliokunta on esimerkiksi lausunnossaan 44/2005 vp todennut, että verosäännöksiä on arvioitava valtiosääntöoikeudellisesti, paitsi verosta säätämistä koskevan perustuslain 81.1 §:n, myös perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuussäännöksen kannalta.

Perustuslakivaliokunnan lausunnoissa on vakiintuneesti korostettu, että lainsäätäjän poiketessa yhdenvertaisuusperiaatteesta on olennaista, voidaanko erottelu perustella perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävällä tavalla suhteellisuuden ja välttämättömyyden vaatimukset huomioon ottaen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että yhdenvertaisuusperiaatteesta poikkeamista perustelevan yhteiskunnallisen intressin ja poikkeamisen merkittävyyden on oltava keskenään oikeasuhtaista ja poikkeaman on oltava välttämätön tavoiteltavan yhteiskunnallisen intressin toteuttamiseksi. Sähköalan voittoveroa koskevassa hallituksen esityksessä ei lain yhdenvertaisuutta koskevia kysymyksiä ole arvioitu. Esityksessä on todettu, että tasapuolisuuden vuoksi veron tulisi kohdistua mahdollisimman laajasti kaikkiin sähkömarkkinoiden toimijoihin, mutta edellä esitetyt esityksen ongelmakohdat osoittavat, ettei tosiasiallista yhdenvertaisuusarviointia ole tehty.

Edellä mainituilla perusteilla eduskunnan perustuslakivaliokunnan lausunto on näiltä osin tarpeellinen ja lopullisen lakiesityksen tulisi sisältää normaali osio lainsäätämisyjärjestyksestä ja esityksen EU-oikeuden mukaisuudesta. Erityisesti lakiesityksessä on otettava kantaa siihen, miten neuvoston asetuksen 8 artiklan 2 kohdan jäsenvaltioille asettamat velvollisuudet investointien

turvaamisesta ja 10 artiklan vaatimus kaikkien verolla kerättyjen ylituottojen kohdistamisesta kotitalouksille ja pk-yrityksille täytetään.

Veromalli tulisi saattaa myös komissiolle sen arvioimiseksi, noudattaako Suomi valtioneukisääntelyä ja onko Suomen malli omiaan syrjimään rajat ylittävää energialiiketoimintaa.

2. Esitetty viiden prosentin tuottotaso ei kuvaa ylituottoja ja asettaa yhtiöt eriarvoiseen asemaan

Ehdotettu Suomen veromalli olettaa, että kaikki viiden prosentin ylittävä tuotto omalle pääomalle on ylituottoa. Tuottoon vaikuttaa moni muukin tekijä, joita ei esitetyssä veromallissa ole huomioitu. Esitysluonnoksessa veron määrän laskennassa huomioitava omalle pääomalle laskettava viiden prosentin vuotuinen tuotto on liian alhainen, eikä vastaa millään tavalla todellisia oman pääoman tuottoja, kun tarkastellaan sähköliiketoimintaa harjoittavien yhtiöiden normaalituottoja ajalta ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan ja toisaalta sitä tuottoa, mitä sijoittajat sijoituksiltaan tavoittelevat. Näin kireäksi säädetyllä ehdotuksella voidaan olettaa olevan myös negatiivisia vaikutuksia Suomen kiinnostavuuteen investointikohteena. UPM Energyn osalta esimerkkinä voidaan mainita, että yhtiön normaali tuotto omalle pääomalle on ollut vuosina 2019: 25,5 %, 2020: 22,1 % ja 2021: 24 %. Käytännössä viiden prosentin tuotto omalle pääomalle johtaa siis normaalissa markkinatilanteessa saavutettujen tuottojen verottamiseen kireällä 53 %:n verokannalla.

Neuvoston asetuksen perusteluiden mukaan on selvää, että sen tarkoituksena on ollut puuttua nimenomaisesti käsillä olevasta energiakriisistä aiheutuneisiin ylituottoihin. Hallituksen esityksessä on puolestaan todettu, että esityksen tavoitteena on leikata sähkön hinnan noususta aiheutuneita sähköalan yritysten kasvaneita voittoja väliaikaisella verolla valtiolle. Esimerkiksi eduskunnan talousvaliokunta on korostanut omassa lausunnossaan (TaVL 36/2022 vp., 28.9.2022), että Suomen ehdotettu windfall-veromalli tulee rajata vain välttämättömään, jotta investoinnit uuteen tuotantokapasiteettiin eivät vaarantuisi.

Jotta Suomen veromalli vastaisi sekä neuvoston asetuksen että hallituksen esityksen tavoitteita, oman pääoman tuottoprosenttia tulisi verrata menneeseen tuottotasoon yhtiökohtaisesti ja määrittää verotettavan tulon määrä tällä tavalla. Nyt ehdotettu malli ei sisällä minkäänlaista mekanismia, joka ottaisi huomioon verovelvollisten aiempien vuosien normaalituoton.

Tuoton laskeminen omaan pääomaan perustuen

UPM:n sähköliiketoimintaa harjoittavan UPM Energyn tilinpäätöksen pääomaan vaikuttaa merkittävästi se, että valtaosa pääomista on nk. Mankala-yhtiöissä. Tästä syystä yhtiön pääoma on suhteellisen matala ja tuotto on korkea. Ehdotetussa mallissa vero kohdistuisi ankarasti niihin, joiden tase on kevyt. UPM Energy tuottaa 90 prosenttia myymästään sähköstään sen omistamien Mankala-yhtiöiden kautta. Ehdotettu malli johtaa siihen, että UPM Energy joutuu epäedullisempaan asemaan merkittävien Mankala-omistustensa johdosta verrattuna niihin toimijoihin, jotka omistavat tuotantokapasiteetin itse.

Olemme ymmärtäneet, että suunnitellussa mallissa oman pääoman tuotto laskettaisiin erillisyhtiön taseesta. Tällöin huomiotta jäisi esimerkiksi se, että UPM Energy omistaa välillisesti 31 % Olkiluoto 3:sta Mankala-yhtiön kautta. Olkiluoto 3:n käynnistymisen myötä UPM Energy:n sähkönmyynnin liikevaihto kasvaa vuonna 2023, vaikka tällä ei ole vaikutuksia yhtiön taseen omaan pääomaan. Esitetyn mallin vaikutus olisi hyvin epäsuhtainen ja riippuvainen hyvin sattumanvaraisista asioista kuten yhtiörakenteista.

Esitetty 5 %:n tuotto ei millään tavalla riitä kattamaan riskejä, joita energia-alan investointeihin liittyy. Esimerkiksi Olkiluoto 3:n investointihanke on tehty yksityisenä investointina, ja kaikki hankkeen osakkaat ovat kantaneet sijoitukseen liittyvää riskiä. Markkinaehtoisesti mikään taho ei osallistuisi näin riskialttiin hankkeen kuluvaan viiden prosentin tuottovaatimuksella.

Lakiesityksestä ei käy ilmi, tarkoitetaanko lain 4 §:ssä mainitulla omalla pääomalla tilikauden avaavaa vai päättävää tasetta. Lisäksi selvytyden vuoksi olisi hyvä, jos lakiesityksessä tarkennettaisiin, perustuuko oman pääoman laskenta suomalaiseen tilinpäätöskäytäntöön (FAS).

Tuottotaso on määritettävä yhtiökohtaisesti

Jotta ehdotettu laki täyttäisi asetuksessa esitetyt tavoitteet, tulee raja-arvona olevaa oman pääoman tuottoa nostaa merkittävästi. UPM Energy:n taserakenteen vuoksi oman pääoman tuotto on aikaisimpina vuosina ollut 22-25%, eikä mielestämme ole perusteita verottaa tätä alemmaa normaalituottoa verokannalla 53 %. Muuten käsityksemme mukaan kyseessä olisi omaisuuden suojan ja elinkeinonharjoittamisen vapauden loukkaus perustuslakimme vastaisella tavalla.

Koska sähköalan eri toimijoiden erillisyhtiöiden taseet voivat olla hyvin erilaisia, sisältyy suunniteltuun malliin sisäänrakennettu syrjivä elementti, jos lähtötasoksi otetaan kaikille viiden prosentin oman pääoman tuottoaraja. Erilaisten yhtiörakenteiden mallit voidaan huomioida neutraalisti vain, jos tuottotaso määritetään yhtiökohtaisesti ja peilaten aiempien vuosien normaalituottoon, kuten esimerkiksi jalostamoiden solidaarisuusmaksun osalta on huomioitu.

Jos tällaista verovelvolliskohtaista tarkastelua ei tehdä, voittovero syrjii verovelvollisia niiden yhtiörakenteen perusteella.

3. Neuvoston asetuksen asettamaa ajallista ja euromääräistä rajaa tulisi noudattaa

Neuvoston asetuksen artiklan 22 mukaan ylijäämätuoton veroa sovelletaan vain ajalla 1.12.2022 – 30.6.2023. Suomen esitys lähtisi luonnoksen mukaan siitä, että veroa peritään koko vuodelta 2023. Lakiesitystä olisi korjattava siten, että se täyttää neuvoston asetuksen ajallisen rajoituksen ja euromääräisen rajoituksen.

UPM pitää sinänsä perusteltuna lakiesityksessä esitettyä veron laskentatapaa, joka perustuu koko vuoden 2023 tilinpäätökseen ja EVL-verolaskelmaan, koska tämä pitää uudesta, väliaikaisesta verosta johtuvan hallinnollisen taakan mahdollisimman pienenä.

Neuvoston asetuksen artiklan 2 mukaan ylijäämätuotolla tarkoitetaan sähkönmyynnistä saatujen markkinatulojen ja määrän 180 €/MWh erotusta. Kuten edellä on selvitetty, Suomen esitysluonnos ei tee tällaista rajausta, vaan veronalaista olisi kaikki viiden prosentin ylittävä tuotto, joka raja ylittyy moninkertaisesti jo normaalivuosina. Jos tätä ristiriitaa ei korjata, kyseessä on kansallinen toimi, jonka on ensinnäkin perustellusti täytettävä asetuksen artiklan 8 kohdan 2 vaatimukset ja toiseksi Suomen perustuslain omaisuudensuojan ja elinkeinonharjoittamisen vapauden asettamat rajat sekä EU-oikeuden sisämarkkinoiden vapauden mukaisuus. Lakiesityksen luonnoksessa ei ole tuotu esiin perusteita sille, miten nämä tärkeät vaatimukset täytettäisiin.

Jotta voittovero kuitenkin täyttäisi neuvoston asetuksen asettamat rajoitukset, tulisi esityksen 4 §:ää korjata siten, että veronalaista olisi vain neuvoston asetuksen tarkoittama ylijäämätuotto. Tämä korjaus voitaisiin tehdä siten, että 4 §:ssä laskettu tuoton määrä kerrotaan murtoluvulla 6/12 tai tätä pienemmällä murtoluvulla, jos verovelvollinen osoittaa, että vuoden aikana sen sähköstä saama keskimääräinen hinta on ollut alle 180 €/MWh useampana kuin kuutena kuukautena.

Ehdotus korjauksesta 4 §:ään, jotta esitys täyttäisi neuvoston asetuksen:

4 § Veron määrä

Sähköalan voittoveron määrä on 33 prosenttia sähköliiketoimintojen tuloksesta, joka ylittää [] prosentin vuotuisen tuoton sähkömarkkinalain 78 §:ssä tarkoitetun sähköliiketoiminnan eriytetyn taseen oman pääoman määrälle (tuottorajan ylittävä voitto) kerrottuna murtoluvulla 6/12.

Mikäli verovelvollinen osoittaa, että sen sähkönmyynnistä saama keskihinta kuukaudessa on alittanut 180 euroa megawattitunnilta useamman kuin kuuden kuukauden aikana verovuonna 2023, korvataan edellä 1 momentissa tarkoitettu murtoluku toisella murtoluvulla, joka saadaan jakamalla niiden kuukausien määrä, joilta verovelvollinen ei ole osoittanut edellä mainitun kuukauden keskihinnan alittuneen, luvulla 12.

4. Sisäisen sähköliiketoiminnan tarkastelu sallittava konsernitasolla

Hallituksen esitys perustuu erillisyhtiöperiaatteeseen ja lakiesityksen 10 §:ssä oleva sisäisen käytön huojennus on mahdollinen vain erillisyhtiötasolla. Hallituksen esityksessä on todettu, että monilla suomalaisilla energiaintensiivisillä teollisuusyrityksillä on myös omaa sähköntuotantoa, eli että yhtiöt toimivat sekä sähkön tuottajina että kuluttajina. Esityksessä on myös todettu, että näissä yhtiöissä sähköntuotanto on saatettu järjestää joko erillisyhtiöön tai se voi olla samassa yhtiössä pääliiketoiminnan kanssa. Näitä esityksessä mainittuja erilaisia toimintamalleja ei ole kuitenkaan huomioitu sisäisen käytön huojennusta koskevassa 10 §:ssä.

Ehdotettu erillisyhtiömalli johtaa tilanteeseen, jossa vero kohdistuu kevyemmin niihin toimijoihin, jotka ovat keskittäneet eri alojen liiketoiminnat samaan yhtiön sen sijaan, että eri alojen liiketoiminnat olisi jaettu eri konserniyhtiöihin. Vaikka hallituksen esityksen nykytilan kuvauksessa on huomioitu erilaiset tavat järjestää liiketoiminta, sitä ei ole kuitenkaan huomioitu enää ehdotetussa veromallissa. Tämä siitäkin huolimatta, että eduskunnan talousvaliokunta on nimenomaisesti edellyttänyt omassa lausunnossaan (TaVL 36/2022 vp., 28.9.2022), että Suomen veromallin tulee kohdella yrityksiä tasapuolisesti. Myös asetuksessa ylijäämätuottojen osalta on säädetty, että erilaiset yritysrakenteet eivät saa vaikuttaa, miten ylijäämätuottojen markkinatulot lasketaan.

UPM-konsernissa sähköntuotanto ja sähköä käyttävä teollisuustoiminta on eriytetty eri konserniyhtiöihin. Kun sisäisen käytön huojennuksessa ei voida esityksen mukaan huomioida toimintaa konsernitasolla, UPM joutuu ehdotetussa mallissa epäedullisempaan asemaan kuin ne kilpailijat, jotka ovat keskittäneet sekä sähkön tuotannon että sen käytön samaan yhtiöön. Ehdotettu malli estää huojennuksen soveltamisen UPM-konsernissa yksinomaan erilaisesta liiketoimintamallista johtuen. Yhdenvertaisuusongelmien välttämiseksi 10 §:n mukaisen sisäisen käytön huojennuksen tulisi mahdollistaa netotus konsernitasolla, jotta huojennus on mahdollinen myös sellaisille yrityksille, joissa sähkön tuotanto ja kulutus on eriytetty eri konserniyhtiöihin.

Esitetty 10 § perustuu erillisyyhtiökohtaiseen tarkasteluun eikä pykälässä eliminoida toiselle konserniyhtiölle myytyä sähköä, vaikka lain tarkoituksena on verottaa vain markkinoille myyty sähkö eikä sisäistä myyntiä. Lain 10 §:n määritelmään tulee tehdä lisäys, joka poistaisi veromallin syrjivyyden eri yhtiörakenteiden välillä, koska veron määrä ei voi riippua yhtiörakenteista. Ehdotamme seuraavia lisäyksiä

10 § Yrityksen sisäinen sähköliiketoiminta

Edellä 4 §:ssä tarkoitettu tuottorajan ylittävä voitto on verosta vapaa, jos voitto on syntynyt yrityksen tai saman konsernin yhtiön sisäisestä sähköliiketoiminnasta, jonka liikevaihto sisältyy yrityksen sähköliiketoiminnan liikevaihtoon. Yrityksen sisäisellä sähköliiketoiminnalla tarkoitetaan sähkön tuotantoa tai toimitusta yrityksen sähköliiketoiminnasta kulutettavaksi yrityksen tai yrityksen saman konsernin yhtiön muussa liiketoiminnassa. Yrityksen sisäisestä sähköliiketoiminnasta syntyneeksi voitoksi katsotaan se suhteellinen osuus tuottorajan ylittävästä voitosta, joka vastaa yrityksen tai yrityksen saman konsernin yhtiön muiden toimintojen sähkönhankinnan nettokustannusten suhdetta yrityksen sähköliiketoiminnan liikevaihtoon.

Edellä tarkoitettu yrityksen saman konsernin yhtiön muiden toimintojen sähkönhankinnan nettokustannukset huomioidaan yrityksen sisäisen sähköliiketoiminnan voiton laskemisessa vain siltä osin kuin sitä ei samanaikaisesti huomioida tämän yrityksen saman konsernin yhtiön omassa 1 momentin mukaisessa voiton laskelmassa.

Sundman Stefan
UPM